COFNODION DRAFFT

PWYLLGOR DATBLYGIAD ECONOMAIDD EDC-03-99(min)

Cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor

Dyddiad: Dydd Mercher 14 Gorffennaf 1999

Amser: 09:00 hyd 12:15

Lleoliad: Ystafell Bwyllgor 1, Adeilad y Cynulliad Cenedlaethol

Presennol

Aelodau

Ron Davies (Cadeirydd)	Caerffili
Alun Cairns	Gorllewin De Cymru
Val Feld	Dwyrain Abertawe
Michael German	Dwyrain De Cymru
Brian Hancock	Islwyn
Ann Jones	Dyffryn Clwyd
Helen Mary Jones	Llanelli
Rhodri Morgan (YC)	Gorllewin Caerdydd
Phil Williams	Dwyrain De Cymru

Swyddogion

Derek Jones	Uwch Gyfarwyddwr Materion Economaidd
Michael Cochlin	Cyfarwyddwr y Grðp Datblygiad Economaidd
David Richards	Prif Swyddog Cyllid
Emyr Roberts	Pennaeth Adain Cynllunio Ariannol

Ysgrifenyddiaeth

Helen Usher	Clerc
Vaughan Watkin	Dirprwy Glerc (Dros Dro)

Ni chafwyd ymddiheuriadau nac eilyddion.

Eitem 1 ar yr Agenda: Dogfennau ymgynghorol Strategaeth Datblygiad Cenedlaethol a'r Rhaglen Sengl

EDC-03-99(p.1W) a dogfennau Ymgynghorol

1.1 Dywedodd y Cadeirydd ei fod yn bwriadu ystyried y tair dogfen ymgynghorol yn eu tro cyn mynd ymlaen i ystyried y camau nesaf yn y broses.

Strategaeth Datblygiad Economaidd Cenedlaethol

1.2 Eglurodd Rhodri Morgan fod y strategaeth wedi ei llunio gan y Tasglu Ewropeaidd fel sail ar gyfer ymgynghori. Yn dilyn ymgynghori, byddai drafft pellach yn cael ei gyflwyno ym mis Medi/Hydref ar gyfer ei ystyried yn ffurfiol gan y Cynulliad. Teimlai fod angen i'r ddogfen

bwysleisio thema sgiliau, hyfforddiant a sut i greu mwy o swyddi yng Nghymru yn hytrach na dibynnu ar fuddsoddiad mewnol.

1.3 Dywedodd y Cadeirydd y byddai Papur EDC 03- 99 (p.12W) ynghylch ariannu yn cael ei drafod ar wahân ac felly gofynnodd am farn aelodau ar gynnwys cyffredinol y strategaeth ddatblygu.

1.4 Yr oedd y prif bwyntiau a gododd o'r drafodaeth fel a ganlyn:

- yr oedd y ddogfen yn hanfodol bwysig ac roedd llawer o waith eisoes wedi ei wneud arni. Rôl y pwyllgor oedd adeiladu ar hyn trwy osod y weledigaeth a’r blaenoriaethau;
- yr oedd angen datganiad o fwriad neu weledigaeth (yn debyg i'r hyn a gynhwyswyd yn nogfen Amcan 1) ac roedd angen synergedd rhwng y strategaeth a dogfennau eraill y rhaglen;
- gwelwyd diffyg un thema gadarnhaol megis datblygiad cynaliadwy;
- darlun bras iawn a roddwyd gan y ddogfen o sefyllfa Cymru ar hyn o bryd. Yr oedd angen rhoi hyn yng nghyd-destun hanes Cymru a’r traddodiad diwydiannol cryf;
- yr oedd gan y prifysgolion ran bwysig i'w chwarae er mwyn cyflawni’r lefelau twf i’w cyflawni;
- yr oedd angen sicrhau bod y targedau ar gyfer twf Cynnyrch Domestig Gros yn rhai y gellid eu cyflawni. Mae’n debyg nad yw twf o 4 y cant yn uwch na thwf y DU ar gyfartaledd yn realistig yn y tymor byr;
- yr oedd y gofynion ar gyfer creu swyddi yn wahanol i bob ardal;
- dylid ymdrin â thwristiaeth o dan fusnesau bach a pheidio â’i gynnwys ar wahân;
- yr oedd angen gweithio mewn partneriaeth ond ni ddylai hyn gael ei arwain bob tro gan lywodraeth genedlaethol/lleol, ar adegau fe allai gael ei arwain gan y sector preifat neu’r sector gwirfoddol;
- yr oedd amryw o faterion yn croestorri, ac roedd angen rhoi ystyriaeth ofalus i’r modd y bwrieidir gweithredu’r strategaeth;
- yr oedd angen cynnwys materion gofal plant a iechyd mewn perthynas â gweithgaredd economaidd;
- yr oedd y targedau a osodwyd yn eang iawn ac roedd angen iddynt fod yn fanylach er mwyn sicrhau nad oedd llwyddiannau mewn rhai meysydd yn cuddio problemau mewn meysydd eraill;
- dylid gosod pwyslais ar lefelau cyflog ac roedd angen cynnal ymchwil pellach ar faterion y farchnad lafur;
- croesawyd y pwyslais ar fusnesau bychain a’r ystyriaeth i ariannu risg gan gynnwys banc datblygiad cenedlaethol;
- yr oedd gwaith pellach ar droed ar astudiaethau sylfaenol;
- hyd yn oed pe bai’r targedau yn cael eu gwireddu byddai bwlch mawr yn dal i fod rhwng Gorllewin Cymru a’r Cymoedd a gweddill Cymru.

Crynodeb y Cadeirydd

1.5 Wrth grynhoi diolchodd y Cadeirydd i bawb oedd yn ymwneud â’r bartneriaeth am eu gwaith caled, a diolchodd i'r aelodau am y drafodaeth adeiladol. Cafwyd consensws mai’r prif themâu i’w hystyried oedd y canlynol:

- yr oedd angen un thema strategol ar y ddogfen ac roedd angen nodi’r blaenoriaethau’n glir;
- yr oedd angen cynnwys y prifysgolion gan fod ganddynt rôl hanfodol i'w chwarae wrth ddatblygu a meithrin busnesau brodorol;
- yr oedd angen edrych eto ar y modd yr oedd twristiaeth yn cael ei drin;
- yr oedd angen gosod targedau ond roedd angen iddynt fod yn rhai y gellid eu cyfiawnhau a’u cyflawni a dylent adlewyrchu’r anghyfartaledd o fewn Cymru;
- dylid cynnwys materion cymdeithasol gyda phwyslais ar iechyd a gofal plant;
- yr oedd angen strategaeth ar gyfer gweithredu, ac roedd yn hanfodol adnabod pa gyrff fyddai’n rhoi arweiniad ym mhob maes (cyhoeddus, preifat, gwirfoddol) a’u cynnwys yn y gwaith.

Amcan 1

1.6 Agorodd y Cadeirydd y drafodaeth trwy ddweud ei fod o'r farn bod y bennod ar ddatblygiad busnes wedi’i hysgrifennu’n dda. Yr oedd angen mwy o waith ar y cydbwysedd gwledig/trefol ac roedd angen gwaith pellach ar sut y gellid ymdrin a phroblemau’r cymoedd. Yr oedd angen i themâu cyfleon cyfartal a themâu eraill sy’n berthnasol i bob maes redeg trwy’r ddogfen.

1.7 Yr oedd y prif bwyntiau a gododd o’r drafodaeth fel a ganlyn:

- yr oedd angen amlygu sut i adeiladu sylfaen gadarn;
- yr oedd angen i ddatblygiad busnes gydnabod materion cymdeithasol wrth ystyried anghenion cyflogaeth;
- yr oedd angen troi dysgu am oes yn realiti;
- dylid cynnwys amryw o elfennau Amcan 3 yn Amcan 1;
- yr oedd angen ehangu’r adran ar dwristiaeth;
- yr oedd undebau credyd yn bwysig ar gyfer adfywiad cymunedol;
- yr oedd angen ymgynghori yng ngogledd Cymru;
- yr oedd lle ar gyfer datblygu maes opto-electroneg, lle’r oedd Cymru yn arwain y byd. Roedd technoleg o'r fath yn golygu bod y rhannau hynny o Gymru a arferai gael eu hystyried yn ardaloedd ynysig bellach o fewn cyrraedd. Ond roedd angen hyfforddiant effeithiol er mwyn gwireddu hyn.

Crynodeb y Cadeirydd

1.8 Rhoddodd y Cadeirydd grynodeb o'r drafodaeth:

- efallai y bydd angen i'r pwyslais newid er mwyn adlewyrchu unrhyw newidiadau a wneir i'r Strategaeth Datblygiad Economaidd Cenedlaethol;
- yr oedd angen cynnwys cynigion mwy penodol yn y dogfennau;
- dylai’r pecynnau thematig gynnwys pecynnau rhanbarthol (yn enwedig ar gyfer y Cymoedd);
- dylid ymgorffori cynlluniau dogfen Amcan 3 yn nogfen Amcan 1;
- yr oedd angen cynhyrchu strategaeth ar gyfer gweithredu (sut i roi’r strategaeth ar waith a phwy fyddai’n gweithredu'r strategaeth);
- yr oedd angen ystyried isadeiledd meddal a chaled.

Amcan 3

1.9 Gofynnodd y Cadeirydd am dynnu cyfeiriadau at y Dywysogaeth o'r ddogfen, ond fel arall teimlai fod y cynnwys yn ardderchog.

1.10 Yr oedd y prif bwyntiau a gododd o’r drafodaeth fel a ganlyn:

- yr oedd angen i’r ddogfen ymdrin â sut i godi hyder pobl Cymru, yn enwedig y rhai hynny oedd heb fawr ddimdisgwyliadau (neu ddim o gwbl);
- yr oedd angen ystyried y cydbwysedd rhwng hyfforddiant oedd yn cael ei arwain gan y cyflenwad a hyfforddiant oedd yn cael ei arwain gan y galw;
- yr oedd angen rhoi mwy o flaenoriaeth i ddysgu am oes;
- os oedd yno strategaeth ar gyfer annog rhai sectorau yna gallai darparwyr hyfforddiant gynllunio ymlaen a sicrhau bod y galw yn cael ei ddiwallu. Yr oedd hyn wedi bod yn llwyddiannus iawn yn Iwerddon.

Crynodeb y Cadeirydd

1.11 Rhoddodd y Cadeirydd grynodeb:

- yr oedd angen sicrhau bod y strategaethau a osodwyd ar gyfer rhaglenni Amcan 1 ac Amcan 3 yn gymathus;
- yr oedd angen rhoi ystyriaeth bellach i’r mecanweithiau ar gyfer cyplysu galw a chyflenwad ar gyfer hyfforddiant.

Gwaith pellach

1.12 Rhoddodd y Pwyllgor ystyriaeth i'r modd yr oedd yn dymuno symud y gwaith yn ei flaen. Cafwyd consensws ar y canlynol:

- dylid gadael aelodau'r Tasglu i ymgynghori gyda'u hetholwyr;
- yr oedd angen cynnal trafodaethau gyda phobl oedd yn meddu ar drosolwg o'r strategaethau, a allai gynnig cyngor ar faterion oedd yn croesi sawl maes, a rhai oedd wedi cael profiad o weithredu strategaethau o'r fath (ee o'r Iwerddon, Glannau Merswy);
- dylid cynnal dau neu dri cyfarfod cyhoeddus yn yr ardal Amcan 1 gan wahodd amrediad o gyrff i gymryd rhan yn y drafodaeth.

1.13 Rhoddodd y Cadeirydd grynodeb:

- ni fyddai'r Pwyllgor yn dyblygu gwaith partneriaid ond byddai'n canolbwyntio ar y trosolwg, blaenoriaethau, materion oedd yn croestorri a dulliau gweithredu.

CAM GWEITHREDU:

1.14 Swyddogion i ystyried pwy ddylai gael eu gwahodd i ymuno â thrafodaethau'r pwyllgor.

Cam gweithredu: Michael Cochlin

Eitem 2: Ystyried blaenoriaethau ar gyfer Cyllideb y Cynulliad

EDC- 03-99(p.2W) EDC-03-99(p.12W)

2.1 Yn gyntaf rhoddwyd ystyriaeth i Bapur EDC-03-99(t.12) yn ymwneud â chronfeydd strwythurol y Gymuned Ewropeaidd ac yna ystyriwyd papur y gyllideb (EDC-03-99(t.2)).

2.2 Gwnaed y pwyntiau canlynol yn ystod y drafodaeth:

Cronfeydd strwythurol

- cwestiynwyd y ffigwr o £40 miliwn yn y gyllideb a gynhwyswyd yn y tabl yn y papur gan nad oedd yn cyfateb i ffigyrau'r gyllideb sylfaenol, sef £19 miliwn, a roddwyd yn y tabl yn Atodiad 1.3 y papur cyllideb (EDC-03-99(p.2W));
- amcangyfrif oedd y ffigwr o £40 miliwn y flwyddyn wedi'i seilio ar gyfartaledd y gwariant yn hanesyddol ac nid ar ffigwr o'r gyllideb. Dylai'r tabl a'r troednodiadau fod wedi

gwneud hynny'n fwy clir;
- eglurwyd bod gwariant blynyddoedd y gorffennol ar raglenni'r Comisiwn Ewropeaidd wedi bod yn is na'r ddarpariaeth gan fod prosiectau wedi symud yn eu blaenau yn arafach na'r hyn a ragwelwyd. Yr oedd y symiau na chafodd eu gwario mewn blynyddoedd blaenorol yn cael eu cadw gan y Trysorlys ond roedd yn bosibl i'w tynnu lawr er mwyn ategu darpariaeth y gyllideb pe bai angen;
- yn hanesyddol yr oedd y rhan fwyaf o wariant y DU ar raglenni Cronfa Ddatblygu Ranbarthol Ewrop wedi tueddu i ddigwydd tua diwedd y rhaglen. Yr oedd y Gymuned Ewropeaidd yn ceisio gwastatau patrymau gwariant ac fe allai hyn effeithio ar ofynion ariannu'r dyfodol;
- nid oedd yr amserlen ar gyfer Arolwg Gwariant Cynhwysfawr wedi ei chyhoeddi hyd yma, ond mae'n fwyaf tebygol na fydd y canlyniadau (gan gynnwys sylfaen ar gyfer 2001-02) yn wybyddus tan hydref 2000. Gallai hyn achosi problemau amseru ar gyfer y rownd gyllidebol nesaf;
- yn y rhaglenni newydd, y gwariant a ragwelwyd ar gyfer Amcan 1 oedd £50 miliwn, £70 miliwn, £100 miliwn, £155 miliwn ar gyfer y blynyddoedd 2000-01 hyd 2003-04. Nid oedd hyn yn cynnwys cyllid cyfatebol. (Ni fyddai hwn yn ymddangos o dan Gronfa Ddatblygu Ranbarthol Ewrop ond oddi mewn i'r rhaglen berthnasol);
- yr oedd angen dadansoddiad o'r gyllideb yn dangos y rhaglenni newydd a'r hen raglenni ar wahân;
- byddai cyfrannau o grant yn cael eu dyrannu unwaith y byddai targedau a gytunwyd gyda'r Comisiwn Ewropeaidd yn cael eu cyflawni;
- byddai angen i'r Adran Addysg a Chyflogaeth ddod o hyd i arian ar gyfer gwariant o dan Gronfa Gymdeithasol Ewrop;
- yr oedd yr Adran Addysg a Chyflogaeth wedi awgrymu y dylid trosglwyddo cyfrifoldeb am weinyddu Cronfa Gymdeithasol Ewrop yng Nghymru i'r Cynulliad. Ni fyddai hyn yn yn digwydd oni bai fod yr holl arian cysylltiedig yn cael ei drosglwyddo;
- nid Llywodraeth y DU oedd yn pennu dyraniad adnoddau Amcan 1 i Gymru ond y Gymuned Ewropeaidd. Y cyfanswm oedd 1.7 biliwn Ewro a oedd yn gyfwerth â £1.14bn yn ôl y cyfraddau cyfnewid o £0.67 i 1 Ewro;
- nid oedd cwymp yng ngwerth yr Ewro yn newyddion da i Gymru gan fod hynny'n golygu bod arian Ewrop yn gostwng mewn gwerth.

Cyllideb

- cwestiynwyd dyrannu i RSA a Chorfforaeth Datblygu Bae Caerdydd;
- eglurwyd bod RSA yn cael ei arwain gan y galw a bod y gyllideb yn adlewyrchu'r galw a ragwelir am daliadau (ac y byddai hyn yn cael ei adolygu yn ddiweddarach yn y flwyddyn). Ni wrthodwyd grant i unrhyw gwmni oherwydd cyfyngiadau cyllidebol;
- er bod Corfforaeth Datblygu Bae Caerdydd yn cael ei dirwyn i ben yr oedd yno ymrwymiadau gweddilliol yr oedd angen eu cyflawni. Byddai gan y Pwyllgor y cyfle i drafod y materion hyn wrth ystyried trefniadau ar gyfer corff i olynu Corfforaeth Datblygu

Bae Caerdydd yn yr hydref;

- yr oedd angen rhoi mwy o ystyriaeth i safbwynt Cronfa Ddatblygu Ranbarthol Ewrop yng ngoleuni trafodaeth gynharach y pwyllgor;
- gellid defnyddio Cronfa Ffordd i Ffyniant ar gyfer cyllid cyfatebol;
- yr oedd yn ymddangos fod yno nifer fawr o gyllidebau a chynlluniau unigol.

Crynodeb y Cadeirydd

2.3 Rhoddodd y Cadeirydd grynodeb:

- yr oedd angen mireinio cyllidebau Cronfa Ddatblygu Ranbarthol Ewrop i ddangos y rhaglenni hen a newydd ar wahân. Byddai hyn yn caniatáu i'r Pwyllgor ystyried a oedd y ddarpariaeth bresennol yn ddigonol;
- byddai’r Pwyllgor yn ystyried y gyllideb eto ym mis Medi.

CAM GWEITHREDU

2.4 Swyddogion i ddarparu:

- manylion dyraniad adnoddau Amcan 1 o fewn y DU;
- dadansoddiad o wariant Cronfa Ddatblygu Ranbarthol Ewrop wedi'i rannu yn ôl rhaglenni hen a newydd.

Cam gweithredu: Michael Cochlin

Eitem 3 ar yr Agenda 3: Adroddiad Ysgrifennydd y Cynulliad EDC- 03- 99 (p.3W)

3.1 Nodwyd Adroddiad Ysgrifennydd y Cynulliad gan y Pwyllgor.

Eitem 4 ar yr Agenda 4: Ymgynghori gyda Busnes EDC-03- 99 (p.4W)

4.1 Trafododd y Pwyllgor y ffordd fwyaf effeithiol o symud y mater hwn yn ei flaen. Teimlai Aelodau y dylid ffurfio cyswllt ffurfiol trwy’r Cabinet a phwyllgorau eraill y Cynulliad ond y dylid hefyd sefydlu cysylltiadau ad hoc anffurfiol gyda’r sector preifat a’r undebau llafur. Dylai’r Pwyllgor allu gofyn i gyrff fynychu ar sail ffurfiol neu anffurfiol. Dylid rhoi cynlluniau ar waith er mwyn ymdrin â’r trefniadau hyn.

Crynodeb y Cadeirydd

4.2 Wrth grynhoi gwnaed y sylwadau canlynol gan y Cadeirydd:

- yr oedd angen am strwythur ffurfiol;
- er hynny yr oedd angen am drefniadau ad hoc ac anffurfiol yn ogystal;
- gofynnwyd i swyddogion baratoi cynllun oedd yn ymdrin â threfniadau ar gyfer ymgynghori ffurfiol ac anffurfiol ar gyfer ystyriaeth y Pwyllgor.

CAM GWEITHREDU

4.3 Swyddogion i gynhyrchu cynigion diwygiedig.

Cam gweithredu: Derek Jones

Eitem 5: Blaenraglenni Gwaith EDC- 03- 99 (p.5W) (p.6W)

(p.7W) (p.8W)

(p.9W) (p.10W)

5. 1 Nododd y Cadeirydd y Blaenraglenni Gwaith. Awgrymodd y byddai'r Cadeirydd newydd am eu hystyried ymhellach felly gohiriwyd yr eitem.

Eitem 6: Cofnodion cyfarfod 30 Mehefin EDC-02- 99 (min)

6.1 Cododd Val Feld gwestiwn ynghylch eitem 2.5 gan ofyn pryd fyddai manylion yr ymatebion a dderbyniwyd i'r ymgynghoriad CSR diwethaf ar gael. Cadarnhaodd swyddogion eu bod bron yn barod ac y byddent yn cael eu hanfon cyn hir.

6.2 Codwyd cwestiwn ynglþn â cham gweithredu oedd heb ei gyflawni mewn perthynas â pharagraff 2.8. Hysbyswyd y Pwyllgor gan y Swyddogion y byddai'r disgrifiad cam wrth gam o'r hyn yr oedd angen ei wneud a phryd, ar gael yn gynnar ym mis Medi.

Unrhyw fusnes arall

7.1 Cynigiodd Phil Williams bleidlais o ddiolch i'r Cadeirydd am y ffordd effeithiol yr oedd wedi cyflawni ei ddyletswyddau fel Cadeirydd y Pwyllgor. Eiliwyd y cynnig hwn gan Alun Cairns a'i gytuno gan y Pwyllgor.

7.2 Diolchodd y Cadeirydd i Aelodau’r Pwyllgor gan ddweud ei fod wedi mwynhau ei gyfnod fel Cadeirydd ac y byddai’n parhau’n Aelod o’r Pwyllgor ac yn gobeithio y byddai’n parhau i allu cyfrannu at waith y Pwyllgor.

Ysgrifenyddiaeth y Pwyllgor 15 Gorffennaf 1999